

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Agneta Eklund, puh. 050 308 6262

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aloite

Valtuutettu Juha Pesosen ym. allekirjoittamassa aloitteessa (17.3.2025) ehdotetaan, että Kauniaisten sivistystoimi selvittää mahdollisuutta koulupäivien aloitusajan myöhäistämiseen ja yhtenäistämiseen. Aloitteen perusteluina esitetään tutkimustuloksia ja käytännön kokemuksia, joiden mukaan myöhäisempi koulupäivän aloitus voi parantaa oppilaiden vireystilaa, keskittymiskykyä ja työrauhaa sekä vähentää myöhästelyjä ja poissaoloja. Erityisesti nuorten luonnollisesti myöhäisempi vuorokausirytmii tukee muutosta koulupäivän myöhempään aloitukseen.

Aloitteessa esitetään, että selvityksessä tarkasteltaisiin erikseen alakoulujen (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6) ja yläkoulujen (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9) sekä lukion tarpeita ja mahdollisuuksia. Aloite on **oheismateriaalina**.

Nykytilanne Kauniaisissa

Perusopetuksen vuosiluokat 1–6

- Grundsolan i Grankullassa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:10, ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään klo 15:00.
- Kauniaisten peruskoulussa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:15 ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään klo 15:00.

Perusopetusasetuksen mukaisesti luokkien 1–2 oppilailla koulupäivä voi olla enintään 5 tuntia ja muilla luokilla enintään 7 tuntia (perusopetusasetuksen mukaisesti).

Perusopetuksen vuosiluokat 7–9

- Grundsolan i Grankullassa ensimmäinen oppitunti ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:15, ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään klo 14:30 tai 15:00, riippuen viikonpäivästä.
- Kauniaisten peruskoulussa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:15, ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään 14:15, 14:30 tai 15:50, riippuen viikonpäivästä.

Perusopetusasetuksen mukaisesti koulupäivä voi olla enintään 7 tuntia. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, voi oppilaan työpäivä vuosiluokilla 7–9 olla väliaikaisesti laissa säädettyä pitempi.

Lukiot

- Kauniaisten lukiossa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:30, ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään klo 16:00.
- Gymnasiet Grankulla samskolassa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8:15, ja viimeinen oppitunti päättyy viimeistään klo 16:00 tai 16:15.

Lukioissa koulupäivän aloitusajat voivat vaihdella opiskelijan kurssivalintojen mukaan.

Muuta huomioitavaa

Kauniaisten peruskoulun vuosiluokat 7–9 toimii samassa rakennuksessa Kauniaisten lukion kanssa ja Grundskolan i Grankullan vuosiluokat 7–9 samassa rakennuksessa Gymnasiet Grankulla samskolanin kanssa, mikä edellyttää erityistä huomiota aikataulujen yhteensovittamisessa ja tilankäytössä.

Peruskoulujen aamutoimintaan voi osallistua 7.30 alkaen ja oppituntien alkamiseen saakka. Iltapäivätoimintaa järjestetään oppituntien päättymisestä klo 17.00 saakka.

Vaihtoehdot (esimerkiksi)

Vaihtoehto 0: Nykytilanteen jatkaminen

Vaihtoehto 1: Koulupäivien aloitusajan siirtäminen myöhemmäksi kaikilla kouluasteilla (esim. klo 8:30 tai klo 9)

Vaihtoehto 2: Myöhäisemmän aloitusajan pilotointi esim. perusopetuksen vuosiluokilla 7–9

Vaihtoehto 3: Mahdollisuus joustavaan aloitukseen esim. osalla viikosta tai jaksoista

Kokemuksia muista kunnista

Useissa suomalaisissa kunnissa on jo pilotoitu tai pysyvästi muutettu koulupäivän aloitusaikaa myöhemmäksi. Esimerkiksi Forssassa koulupäivä aloitetaan klo 9:n jälkeen, mikä on vähentänyt myöhästelyjä ja aamupoissaoloja sekä parantanut oppilaiden vireyttä ja keskittymistä. Helsingissä ja Tampereella koulut ovat myös tarkastelleet ja osin myöhentäneet aloitusaikojaan. Kokemusten perusteella erityisesti perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 oppilaat hyötyvät myöhäisemmästä aloituksesta, mikä tukee myös tutkimustietoa teini-ikäisten vuorokausirytmistä. Näitä esimerkkejä voidaan hyödyntää Kauniaisissa mahdollisen pilotoinnin suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa.

Vaikutusten arviointi

Selvityksessä on huomioitava:

- vaikutukset lasten ja nuorten hyvinvointiin ja jaksamiseen
- vaikutukset oppimistuloksiin ja poissaoloihin
- vaikutukset opetusjärjestelyihin ja työaikoihin
- vaikutukset aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä harrastuksiin
- vaikutukset tilojen käyttöön ja yhteistyöhön eri toimijoiden (esim. seurat ja liikuntatoimi) kanssa
- tilankäytön ja aikataulujen yhteensovitus, koska perusopetuksen vuosiluokat 7–9 sekä lukiot toimivat samassa rakennuksessa

- toimenpiteiden mahdolliset taloudelliset vaikutukset.

Aiemmissa sivistystoimen teettämässä yleisissä huoltaja- (2022, 2025) ja oppilaskyselyissä (2024), jotka ovat toimineet asiakastytyvyyden kartoituksena, on avoimissa vastauksissa noussut esiin toiveita koulupäivien aloitusajan myöhentämisestä, erityisesti peruskoulussa. Huoltajat ovat kokeneet, että myöhäisempi aloitus parantaisi lastensa hyvinvointia ja jaksamista. Lukiolaisten vastauksissa näkyy sekä myöhäisemmän aloituksen tukea että toiveita säilyttää aikaisempi aloitusaika.

On tärkeää toteuttaa laaja lapsivaikutusten arviointi, jossa selvitetään muutosten vaikutuksia eri ikäisten lasten ja nuorten arkeen, oppimiseen ja yhdenvertaisuuteen. Lisäksi on suositeltavaa pyytää asiasta lausunto Kauniaisten nuorisovaltuustolta.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Sivistys- ja hyvinvointitoimi käynnistää selvityksen, jossa arvioidaan koulupäivien aloitusajan myöhäistämisen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti. Selvityksessä kuullaan eri sidosryhmiä ja arvioidaan eri vaihtoehtojen toteutettavuutta, hyötyjä ja mahdollisia haasteita. Selvityksen tavoitteena on löytää ratkaisu, joka tukee oppilaiden hyvinvointia, opetuksen laatua ja arjen sujuvuutta Kauniaisissa.

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta on hyväksynyt yllä olevan vastauksena valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 20.8.2025 § 45.
Ruotsinkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta on hyväksynyt yllä olevan vastauksena valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 27.8.2025 § 37.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena valtuustoaloitteeseen koulupäivien aloitusajan myöhäistämisestä Kauniaisten kouluissa ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite